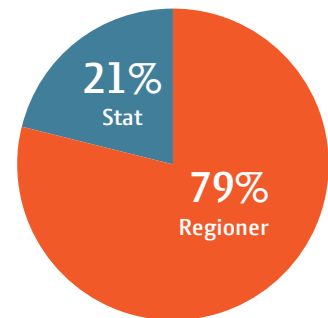

79 procent af de råstoffer, der indvindes i Danmark, kommer fra gravene på land, som regionerne har ansvaret for. Af de 21 procent til havs, som staten har ansvaret for, kan halvdelen nyttiggøres på land. Resten anvendes til kystfodring.

Regionale råstofplaner balancerer efterspørgsel og lokale hensyn

Regionsrådene har ansvaret for råstofkortlægning, -planlægning og -tilladelser på land. I 2017 blev der indvundet 41 mio. m³ råstoffer i Danmark, hvoraf sand, grus og sten udgør størstedelen. 79 procent af den årlige indvinding sker på land, mens resten indvindes på havet, hvor staten er myndighed.

Regionsrådene udarbejder råstofplaner for indvinding og forsyning, som rækker mindst 12 år frem i tiden. Planerne baseres på en samlet vurdering af den regionale og nationale efterspørgsel og afvejes i forhold til hensynet til berørte

borgere, lokalsamfund, miljø og natur. Derfor bliver både borgere, virksomheder, kommuner, vandværker, NGO'er og andre parter tæt inddraget, når regionerne udarbejder planerne.

Råstofferne udgør en vigtig ressource for samfundet og bruges til veje, havne, diger og vores hospitaler. Efterspørgslen er imidlertid stigende, og da råstoffer, der graves op, ikke kan fornyes, har regionerne et stort fokus på at sikre, at råstofforsyningen bliver så bæredygtig som muligt, og at der er tilstrækkelige ressourcer til kommende generationer.

Dialog er nøglen til godt naboskab

Mange borgere i landsbyen Glim ved Lejre var bekymrede, da NCC og Roskilde Sten og Grus søgte om tilladelse til en lokal grusgrav. Derfor arrangerede Region Sjælland et borgermøde, hvor borgerne kunne få svar på deres mange spørgsmål og høre om virksomhedernes tiltag for at minimere gener fra støj og støv. Dialogmøderne er essentielle for at skabe gode lokale relationer mellem borgerne, virksomhederne og regionen.

Erhvervet sætter pris på regionernes faglighed

Aalborg Portland indvinder hvert år 4 mio. tons kridt i Region Nordjylland, som bruges til produktion af cement. Det er afgørende for virksomhedens forretningsmodel, at kridtet kan graves op tæt på. Det samme er det gode samarbejde med regionen, som opfattes som fagligt kompetent og i stand til at balancere virksomhedens behov, de lokale interesser samt udviklingen af grønne landskaber med stor biodiversitet.

Derfor skal regionerne løse opgaven:

- Planlægning af råstofindvinding er en vigtig politisk beslutning, som kræver en afvejning af mange forskellige lokale og regionale hensyn som f.eks. miljøpåvirkning, erhvervslivets vilkår, muligheder for genanvendelse samt ikke mindst hensynet til de mennesker, der skal leve tæt på en grusgrav. Den beslutning kan regionsrådene træffe.
- Regionsrådene har en tæt dialog med de berørte borgere og virksomheder, og de er lette at komme i kontakt med, hvis man f.eks. er bekymret for støjgener eller påvirkning af landskabet.
- Regionerne har lokalkendskabet til det område, hvis borgere, samfund, miljø og landskab vil blive påvirket af en grusgrav.
- Regionerne har den høje faglighed og store ekspertise, som kræves for at planlægge råstofindvinding og træffe afgørelser i sager på området.

Det siger andre om opgaven

”Selv om regeringen lægger op til, at det fremover bliver staten, der skal planlægge og styre hele råstofforsyningen, er der naturligvis fortsat behov for lokalt kendskab og lokale hensyn.”

Torben Liborius, erhvervspolitisk direktør i Dansk Byggeri, i Altinget (24. januar 2019)

”Vi har et rigtig godt samarbejde med regionen, som har en faglig høj viden om området.”

Henriette Nikolajsen, miljø- og energichef i Aalborg Portland, i regionernes årlige råstofreddegørelse (21. november 2018)

”Vi fik fakta og nogle meget redelige forklaringer fra regionen og de to råstofvindere. De vidste virkelig, hvad de talte om, og kunne lukke nogle af frustrationerne ned.”

Ane Stallknecht, formand for Glim Landsbylaug, i regionernes årlige råstofreddegørelse (21. nov. 2018)

Forslag i sundhedsreformen og mulige konsekvenser

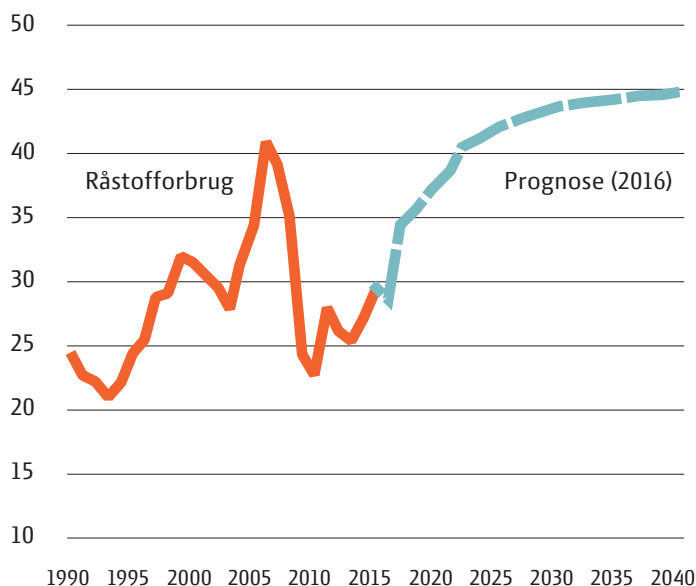
Regeringen foreslår med sundhedsreformen, at Miljøstyrelsen skal overtage regionernes råstofopgave.

I dag står regionsrådene på mål for de graveområder, der bliver udpeget i råstofplanerne, og har en tæt og åben dialog med de berørte borgere og virksomheder. Flyttes opgaven, bliver det i stedet statslige embedsmænd eller ministeren, der fra centralt hold skal tage den lokale dialog om f.eks. nabogener.

Derudover er kvaliteten i sagsbehandlingen i dag meget høj, og hovedparten af ekspertisen findes derfor også hos regionerne. Den ekspertviden risikerer man at miste i en længere periode, hvis opgaven bliver centraliseret.

Figur 2. Behovet for råstoffer som sand, grus og sten bliver efter alt at dømme kun større fremover. En fremskrivning af råstofbehovet peger på, at det årlige råstofbehov i 2040 kan ligge 55 procent højere end i 2016.

Fremskrivning af råstofforbruget på landsplan

Find flere fakta på regioner.dk

Mere information:
Kontakt Danske Regioner på
pressekontakt@regioner.dk